

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі

ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ

ҚОСЫМША БІЛІМ БЕРУ

ОФТАЛЬМОЛОГИЯ

мамандығы

Астана 2010

АЛҒЫ СӨЗ

1 Медицина білімі және ғылымының инновациялық технологиялар Республикалық орталығы **ӘЗІРЛЕГЕН ЖӘНЕ ҰСЫНҒАН.**

2 **АЛҒАШ РЕТ ЕНГІЗІЛДІ.**

3 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ 2009 ж. Мемлекеттік қосымша білім беру стандартына сәйкес «Офтальмология» мамандығы бойынша әзірленген.

4 ҮЛГІЛІК ОҚУ БАҒДАРЛАМАСЫ Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрінің м.а. 2010 жылғы 23 қарашасындағы № 916 бұйрығымен бекітілген.

43. Хаппе В. Офтальмология. Справочник практического врача. – Москва «МЕД-пресс-информ», 2004.
44. Хватова А.В. Заболевания хрусталика у детей. – Л., 1982
45. Шмелева В.В. Катаракта. – М., 1981.

На казахском языке

1. Көшеров К.Б., Өтелбаев Т.Ғ., Жұматаев А.Н. Көз аурулары. – Алматы. 1997.
2. Мәмбетов Е.Қ. Суқараңғы. – Алматы. 2000.
3. Жалмұхамедов Қ.Б. Көз аурулары терминдерінің орысша-қазақша түсіндірме сөздігі. – Алма-Ата. 1977.
4. Телеуова Т.С., Мұстафина Ж.Ғ. Көз аурулары саласында жиі қолданылатын медициналық атаулардың орысша-қазақша сөздігі. – Алматы. 1998.

МАЗМҰНЫ

1. Түсіндірме жазба	6
2. Пән сағаттарын бөлу	8
3. Қайта даярлау пәндерінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны.	9
4. Біліктілік арттыру пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны	24
5. Оқу және оқыту әдістері	28
6. Клиникалық база	28
7. Ұсынылатын әдебиеттердің тізімі	29

Бұл үлгілік оқу бағдарламасын Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің рұқсатынсыз көбейтуге және таратуға болмайды.

1 Түсіндірме жазба

Кіріспе

Офтальмологияның қазіргі таңдағы ғылыми және техникаларының (офтальмологиялық хирургиядағы жаңа диагностикалық құрал-жабдықтар мен технологиялар) жетістіктері орасан зор, бірақ барлық офтальмологиялық ауруларды емдеу нәтижесінің тиімділігін көтеру үшін емханалар мен стационарларда дәрігерлер біліктілігін жоғарлату өзекті мәселелердің бірі болып отыр. Осы үлгілік оқу бағдарламасы Қазақстан Республикасында жоғары білікті офтальмолог-дәрігер даярлауға бағытталған.

Пәннің мақсаты: біліктілік арттыру ол офтальмологиялық патологияларды диагностикалауда және емдеуде кәсіби білімін жетілдіру, кеңейту және тереңдету, сонымен бірге қазіргі таңдағы офтальмология жетістіктерін ескере отырып науқастарды емдеуде және диагностикалауда жаңа кәсіби теориялық білімдер мен практикалық дағдыларды меңгеруге үйрету болып табылады. Теориялық және практикалық дағдыларды біріктіре отырып дәлелдемелі медицина нәтижелерін клиникада қолдану.

Пәннің міндеттері:

- офтальмология бойынша алған білімі мен дағдыларын жүйелеуге және талдау жасауға үйрету.
- көз ауруларын диагностикалауда, емдеуде жаңа теориялық жайлармен таныстыру.
- ғылымның соңғы жетістіктеріне сәйкес көз ауруларын диагностикалауда, сараулау диагностикасын жүргізуде, емдеуде және алдын алуда қазіргі таңдағы әдістерді қолдануға үйрету.
- көз ауруларын диагностикалауда және емдеуде жаңа әдістерді қолдана отырып дәлелдемелі медицинаны практикаға енгізе білуге дағдыландыру.

Білім берудің түпкілікті нәтижелері

Тыңдарман

- республикада офтальмологиялық көмекті, аурухана-емханалық мекемелердің жұмысын, жедел және шұғыл жәрдем көрсету жұмысын ұйымдастырудың жалпы мәселелерін;
- офтальмологиялық аурулардың этиологиясын, патогенезін, клиникалық симптомдарын, олардың профилактикасын, диагностикасын және емдеу принциптерін;
- әртүрлі офтальмологиялық патологияларды диагностикалауда қолданылатын жоғары технологиялық аппараттармен (оптикалық когерентті томографтар, лазерлік, сканерлік офтальмоскоптар, ультрадыбысты биомикроскопия, қазіргі лазерлік емдеу аппаратуралары және т.б.) жұмыс істеудің негізгі принциптерін;
- көз жаракаты мен шұғыл жағдайлары кезінде жүргізілетін диагностика мен шұғыл жәрдем көрсету негіздерін;

14. Глазные болезни в вопросах и ответах. Под редакцией Г.И. Должич. – Ростов-на-Дону «Феникс», 2000.
15. Глазные симптомы, синдромы, болезни (справочник). Р.И. Коровенков. – Санкт-Петербург. 2001.
16. Дашевский А.И. Близорукость. – Л., 1962.
17. Егоров Е.А., Басинский С.Н. Клинические лекции по офтальмологии. Учебное пособие. – М., 2007.
18. Егоров Е.А., Ставицкая Т.В., Тутаяева Е.С. Офтальмологические проявления общих заболеваний. Руководство для врачей. – Москва. 2006.
19. Имантаева М.Б., Краморенко Ю.С., Степанова И.С., Жазини Б.С. Глаз и диабет. – Алматы, 2008.-140 с.
20. Каллахан А. Хирургия глазных болезней. – М., 1963.
21. Кански Дж.Дж. Клиническая офтальмология. Систематизированный подход. – Москва «Логосфера», 2006.
22. Кацнельсон Л.А., Лысенко В.С., Балишанская Т.И. Клинический атлас патологии глазного дна. – М., 2004
23. Ковалевский Е.И.. Офтальмология. Избранные лекции. – М.: «Медицина», 1996.
24. Краснов М.Л. Элементы анатомии в клинической практике офтальмолога. – М. 1952.
25. Краснов М.М. Микрохирургия глауком. – М., 1974.
26. Майчук Ю.Ф. Вирусные заболевания глаз. – М.: Медицина, 1981.
27. Морозов В.И., Яковлев А.А. Фармакотерапия глазных болезней. – М., 2004.
28. Наследственные и врожденные заболевания сетчатки и зрительного нерва. Рук-во для врачей под ред. А.М. Шамшиновой. М.. 2001.
29. Неотложная офтальмология. Учебное пособие. Под ред. Е.А. Егорова. – М.: «ГЭОТАР-Медиа», 2004.
30. Петров С.Ю. Анатомия глаза и его придаточного аппарата. – М., 2003.
31. Поляк Б.Л. Повреждения органа зрения. – М., 1972.
32. Пучковская Н.А., Якименко С.А., Непомнящая В.М. Ожоги глаз. – М., 2001.
33. Раднот Е.В. Полихроматические таблицы для исследования цветоощущения. – М., 1971.
34. Рациональная фармакотерапия в офтальмологии. Руководство для практикующих врачей. Под ред. Е.А. Егорова. – М., 2004.
35. Розенблюм Ю.З. Оптометрия. – М., 1991.
36. Сидоров Э.Г. Врожденная глаукома и ее лечение. – М., 1997.
37. Современная офтальмология. Руководство для врачей. Под ред. В.Ф. Даниличева. – СПб. «Питер», 2000.
38. Тарасова Л.Н., Киселева Т.Н., Фокин А.А. Глазной ишемический синдром. – М.: «Медицина», 2003.
39. Трон Е.Ж. Глаз и нейрохирургическая патология. – Л., 1966.
40. Трон Е.Ж. Заболевания зрительного пути. – Л., 1968.
41. Офтальмоонкология. По ред. А.Ф.Бровкиной. – М., 2002.
42. Федоров С.Н. Имплантация искусственного хрусталика. – М., 1977.

7 Список рекомендуемой литературы

На русском языке

основная:

1. Аветисов Э.С. Близорукость. – М., 2003.
2. Батманов Ю.Е. Катаракта. – М., 2005.
3. Горбань А.И., Джалиашвили О.А. Микрохирургия глаза. – Л., 1982.
4. Гундорова Р.А., Петропавловская Г.А. Проникающие ранения и контузии глаза. – М., 1975.
5. Гундорова Р.А., Малаев А.А., Южаков Ю.М. Травмы глаза. – М., 1986.
6. Кацнельсон А.Б., Форофонов Г.Н., Бунин А.Я. Сосудистые заболевания глаз. – М., 1990.
7. Ковалевский Е.И. Болезни глаз при общих заболеваниях у детей. 2003.
8. Ковалевский Е.И. Детская офтальмология. – М., 1970.
9. Нестеров А.П. Глаукома. – М., 2008.
10. Руководство по глазной хирургии под ред. М.Л. Краснова, В.С. Беляева. – М., 1978.
11. Шульпина Н.Б. Биомикроскопия глаза. – М., 1974.

дополнительная:

1. Астахов Ю.А., Даль Н.Ю. Гониоскопия. Пособие для врачей-интернов и клинических ординаторов. 2006.
2. Ботабекова Т.К. Глаукома. – Алматы, 2003.
3. Ботабекова Т.К. Лазеры в офтальмологии. – Алматы, 2003.
4. Ботабекова Т.К., Аубакирова А.Ж., Степанова И.С., Утельбаева З.Т. Возрастная макулодистрофия. // Метод. рекомендации, – Астана, 2009, 20 с.
5. Ботабекова Т.К., Меерманова Ж.Б., Зарпуллаева К.Ш. Пролиферативная витреоретинопатия: вопросы патогенеза, диагностики, клиники и лечения // Методические рекомендации. – Алматы, 2007.- 29 с.
6. Ботабекова Т.К., Степанова И.С., Абдулина В.Р., Имантаева М.Б., Балыбина Г.В., Есимова А.А. Фотодинамическая терапия с применением препарата метронидазол и гелий-неонового лазера в лечении ЦХРД // Метод. рекомендации. – Алматы, 2008. - 19 с.
7. Бровкина А.Ф. Новообразования орбиты. – М., 1993.
8. Бровкина А.Ф. Эндокринная офтальмопатия. – М., 2004.
9. Бастриков. Н.И. Болезни слезных органов и способы их лечения. 2007.
10. Бржеский В.В., Сомов Е.Е. Диагностика и лечение больных с синдромом «сухого глаза»: кр. рук-во для врачей. – СПб., 2005.
11. Бунин А.Я. Гемодинамика глаза и методы ее исследования. – М., 1971.
12. Волков В.В. Глаукома при псевдонормальном давлении. Руководство для врачей. – М.: «Медицина», 2001.
13. Волков В.В., Горбань А.И., Джалиашвили О.А. Клиническое визо- и рефрактометрия. – Л., 1976.

- көру ағзасы және анализаторы функциясын зерттеу әдістерін;
- клиникалық рефракция мен аккомодацияның зерттеу әдістерін, көру қабілетін оптикалық түзетуді, бинокулярлы көруді зерттеу әдісін;
- организмнің жалпы аурулары кезінде, синдромдарда туындайтын офтальмологиялық симптомдарды;
- балалардың көру қабілеттілігін сақтауды, көз ауруларымен және зақымдануларымен сырқаттанатын науқастарды кәсіби түрде іріктеуді, медициналық-әлеуметтік сараптауды **білуі тиіс**.

Тыңдарман:

- хаттамаға сәйкес науқастарды тексеруде қажетті аспаптық және зертханалық әдістерді тағайындауды;
- алдыңғы және артқы кесінділі оптикалық когерентті томография, гейдельбергтің ретиналды томографиясы, ультрадыбысты биомикроскопия, орталық көру аумағы, тонометрия, тонография, рентгенологиялық зерттеу әдістері, магнит-резонансты және компьютерлік томография деректерін талдауды;
- зертханалық зерттеу әдістерінің қортындыларына талдау жасауды;
- хаттамаға сәйкес дифференциальды сараптама жасауды, клиникалық диагнозды дәлелдеуді, тиімді терапия тағайындауды, қажетті шұғыл жәрдем көрсетуді;
- көру ағзалары ауруларын тиімді емдеуде дәрілік препараттардың фармакодинамикасы мен фармакокинетикасын біле отырып және олардың тиімділігі мен организмге қауіпсізділігін ескере отырып тағайындауды;
- ауруханаға дейінгі кезеңде және қабылдау бөлімінде емделушінің өміріне қауіп төндіретін шұғыл офтальмологиялық ауруларды қалай анықтауды;
- науқасты операцияға тиімді дайындау жұмыстарын жүргізуді және операциядан кейін қалай күту керек екендігін;
- жедел жасалынатын операция көрсетімдері мен қарсы көрсетімдерін анықтауды;
- бөлімшеде және асханада індетке қарсы жүргізілетін шараларға бақылау өткізуді;
- арнайы мамандандырылған әдебиеттерге дұрыс шолу жасауды, нақты зерттеу әдістерін меңгеруді, ғылыми тақырыптар бойынша клиникадан материал қарастыруды;
- денсаулық сақтау заңнамасымен қарастырылған медициналық құжаттамаларды ресімдеуді **үйреніп алуы қажет**.

Тыңдарман:

- катарактаны ИОЛ имплантациясымен бірге экстракапсулярлы экстракция жасауға;
- синустрабекулэктомияны орындауға;
- птеригиумды кетіруге;
- хализионды алып тастауға;
- қабақ жаракатын алғашқы хирургиялық өңдеуге;

- конъюктива жаракатын алғашқы хирургиялық өңдеуге;
- көзалманың ішке кірген жаракатын алғашқы хирургиялық өңдеуге;
- қылилықты кетіруге;
- энуклеация;
- эвисцерация, эвисцероэнуклеация;
- дакриоцисториностомия;
- көптеген склерэктомия;
- криоциклопексия;
- иридоциклоретрация;
- хориоидеи реваскуляризациясын орындауға;
- мөлдірқабыққа салынған тігістерді тексеруге;
- супрахориоидалды дренаж қоюға;
- сыртқы орбитотомияны орындауға;
- птозды кетіруге;
- көз жасы жүретін жолдарға сүңгі қоюға машықтануы қажет.

2 Пән сағаттарын бөлу

Хирургиялық бейін мамандықтар бойынша алғашқы білім деңгейі мен жұмыс өтілі бар мамандарға арналған қайта даярлау

Пән	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Амбулаториялық офтальмология	72	12	60	36
Стационардағы офтальмология	360	60	300	180
Сағаттардың жалпы саны	432	72	360	216

Хирургиялық емес бейін мамандықтар бойынша алғашқы білім деңгейі мен жұмыс өтілі бар мамандарға арналған қайта даярлау

Пән	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Амбулаториялық офтальмология	108	18	90	54
Стационардағы офтальмология	504	84	420	252
Сағаттардың жалпы саны	612	102	510	306

5 Методы обучения и преподавания

Лекции: обзорные, проблемные.

Семинары и практические занятия: курация больных, ведение медицинской документации, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, участие в обходах, разбор тематических больных, работа в малых группах, дискуссии, презентации, обратная связь, организация научно-практических конференций.

Самостоятельная работа слушателя (СРС): курация больных в стационаре, на амбулаторном приеме, работа в различных подразделениях лечебно-профилактических организаций, закрепление навыков в учебно-клиническом центре на фантомах и муляжах, участие во внутрибольничных конференциях, консилиумах, ассистенция на хирургических вмешательствах, работа с учебно-научной литературой и контрольно-измерительными средствами, написание историй болезни, подготовка презентаций.

6 Клиническая база

Казахский НИИ глазных болезней, офтальмологические отделения стационаров, организации ПМСП (поликлиники, амбулаторные отделения больниц), отделения функциональной диагностики, клинические лаборатории, лаборатории глазного протезирования.

4.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Содержание СРС
1	Курация больных.
2	Интерпретация данных ОСТ, ЭФИ, УЗИ, НРТ.
3	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
4	Подготовка рефератов на тему: - «Диабетическая ретинопатия»; - «Юношеская глаукома»; - «Ретробульбарный неврит»; - «Фотографирование глазного дна»; - «Витреоретинальная хирургия»; - «Тапеторетинальные дистрофии»; - «Туберкулез глаза»; - «Аденовирусный конъюнктивит»; - «Наследственные дистрофии роговицы»; - «Сквозная кератопластика»; - «Рефракционная кератопластика»; - «История развития рефракционной хирургии»; - «Эпителиально-эндотелиальная дистрофия роговицы»; - «Кератиты»; - «Возрастные особенности состояния аккомодации, методы исследования»; - «Истерическая амблиопия, этиопатогенез, методы диагностики»; - «Вторичные косоглазия при нейрофиброматозе, переломе нижней стенки орбиты»; - «Координметрия, как метод определения сложных видов косоглазия»; - «Регулируемые швы в лечении косоглазия, показания и противопоказания»; - «Ретинобластома»; - «Меланома хориоидеи»; - «Гранулематоз Вегенера»; - «Каротидно-кавернозное соустье»; - «Базально-клеточный рак»; - «Паразитарные поражения орбиты» - «Дермоидные кисты»; - «Травмы и ожоги глаза в военных условиях»; - «Травмы глаза на производстве»; - «Травмы зрительного нерва»; - «Клиника и лечение проникающих ранений глаза с внедрением инородных тел»; - «Электрофизиологические исследования».
5	Работа в библиотеке, Интернете.

Пән	Аудиториялық сағаттар			ТӨЖ
	Барлығы	Дәрістер	Практикалық сабақтар	
Офтальмологияның өзекті мәселелері	72	12	60	36

3 Қайта даярлау пәндерінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

3.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
Амбулаториялық офтальмология	
1	ҚР амбулатория-емханалық қызметті ұйымдастыру.
2	Ауруханаға дейінгі кезеңде хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастырудың негізгі принциптері.
3	Қазіргі жағдайдағы стационардың орнын басатын технологиялар.
4	Көз ауруларын емдеудің негізгі принциптері. Көз ауруларын емханада емдеудің қазіргі таңдағы клиникалық хаттамалары.
5	Көру ағзасының анатомиясы мен физиологиясы. Көру ағзасының дамуы.
6	Түсті көру қабілеті. Түстердің негізгі белгілері. Түстерді сезіну теориялары. Түсті көру қабілетінің бұзылу түрлері.
7	Перифериялық көру. Көру аумағы туралы түсінік.
8	Түсті сезіну. Түсті сезу межесі туралы түсінік.
9	Биноккулярлық (екі көзбен бірдей көру) көру.
10	Экзобиометрия. УДЗ. УДДГ.
11	Көз шарасының рентгенологиялық топографоанатомиялық ерекшеліктері.
12	Блефариттер.
13	Конъюнктивиттер, этиологиясы, клиникасы, диагностикасы мен емдеу әдістері.
14	Дакриоциститтер. Этиологиясы, диагностикасы, клиникасы, емдеу әдістері. Жіті және созылмалы дакриоциститтер, этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емі.
15	«Құрғақ» көз синдромы. Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емдеу әдістері.
16	Аметропияны түзетудің қазіргі таңдағы түрлері (көруді қатты және жұмсақ жанасып түзету).

17	Көз алмасының анатомия-физиологиялық ерекшеліктері, әртүрлі жастағы балалардағы оның қосалқылары.
18	Бір жасқа дейінгі балалардағы көз ауруларының пропедевтикасы.
19	Балалардағы конъюнктивиттер, зерттеу әдістері.
20	Әр жастағы балаларда кездесетін блефариттің этиологиясы, патогенезі, жіктелімі, клиникалық көріністері.
21	Әр жастағы балаларда кездесетін көзжас безі ауруларының этиологиясы, патогенезі, жіктелімі, клиникалық көріністері.
22	Балалардағы кератиттің этиологиясы, патогенезі, жіктелімі, клиникалық көріністері.
23	Миопия. Диагностикасы, емі, профилактикасы.
24	Қылилық. Диагностикасы мен емі.
25	Туа біткен катаракта. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
26	Жасөспірімдердегі туа біткен глаукома. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
27	Әр жастағы балаларда кездесетін жаңа өспелер. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
28	Әр жастағы балаларда кездесетін хориоретинит. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
29	Әр жастағы балаларда кездесетін блефариттердің этиологиясы, патогенезі, жіктелімі, клиникалық көріністері.
30	Әр жастағы балаларда кездесетін торқабықтың дегенеративті аурулары. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
31	Әр жастағы балаларда кездесетін көз туберкулезі. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
32	Микоздар. Амбулатория жағдайында диагностикалау және емдеу.
33	АИТВ-инфекциясымен сырқаттанатын науқастағы көз ауруының ағымы.
34	Офтальмогенетика. Генетикалық айтулы аурулардың жіктелімі.
Стационардағы офтальмология	
1	Мөлдірқабықтың ойықжарасы.
2	Мөлдірқабықтың дистрофиялық аурулары.
3	Кератоконус, жіктелімі, емі.
4	Буллезды кератопатия, патогенезі, емі.
5	Мөлдірқабықтың күйі, науқастарды жүргізу тәсілі.
6	Мөлдірқабықты трансплантация жасау.

		носослезного канала, узкая шейка носослезного канала. Стеноз носослезного канала. Этиопатогенез аномалии развития слезоотводящих путей. Клиника. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Современные методы лечения. Прогноз.
11	Острый дакриoadенит	Этиопатогенез. Виды. Клиника. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Современные методы лечения. Прогноз.
12	Хронический дакриoadенит	Этиопатогенез. Виды. Клиника. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Современные методы лечения. Прогноз.
13	Аномалии развития слезной железы	Гипоплазия или аплазия слезной железы (синдром Боневи-Ульриха). Гипертрофия слезной железы. Этиология. Клиника. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Современные методы лечения. Прогноз.
14	Опухоли, киста слезной железы	Классификация. Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Современные методы лечения. Прогноз.
15	Гипофункция – синдром Сьегрена	Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Современные методы лечения. Прогноз.
16	Патология слезных точек	Атрезия, двойные точки, сужение, дислокация, выворот слезных точек. Этиопатогенез патологии слезных точек. Клиника. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Современные методы лечения. Прогноз.
17	Каналикулит	Распространенность. Классификация. Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Современные методы лечения. Прогноз.
18	Патология слезного мешка	Дакриоцистит. Гидропс (эктазия). Острый дакриоцистит (абсцесс слезного мешка). Фистула слезного мешка. Врожденный дакриоцистит. Дакриоцистит новорожденных. Распространенность. Этиопатогенез. Клиника. Диагностика. Дифференциальная диагностика. Современные методы лечения. Прогноз.
19	Заболевания зрительного пути	Застойный сосок зрительного нерва. Заболевания зрительного пути, интрабульбарный, ретробульбарный неврит. Оптохиазмальный арахноидит. Врожденные аномалии сетчатки и зрительного нерва. Атрофия зрительного нерва. Опухоли нервной системы.

		методы диагностики, подбор гипотензивных средств. Закрытоугольная глаукома. Методы диагностики и принципы лечения. Юношеская глаукома. Синдром Стюард-Вебера, Ригера. Вторичная глаукома. Этиология, методы диагностики и принципы лечения. Диагностические тесты глаукомы. Патогенетические основы терапии в лечении глаукомы. Принципы медикаментозного лечения глаукомы. Виды современного хирургического лечения глаукомы. Лазерное лечение глаукомы. Офтальмогипертензия. Острая офтальмогипертензия. Этиопатогенез. Классификация. Клиника. Диагностика. Профилактика. Лечение. Клинический разбор больных с различными видами глаукомы.
4	Аномалии развития ДЗН и атрофии	Клиника и диагностика аномалий развития ДЗН, дифференциальная диагностика с приобретенными заболеваниями ДЗН. Заболевания, приводящие к развитию атрофии зрительного нерва: диагностика, клиника, лечение.
5	Застойные диски зрительного нерва	Этиология, клиника, диагностика, тактика ведения больных с застойными ДЗН. Атрофии зрительного нерва – диагностика, лечение.
6	Острые сосудистые нарушения сетчатки и зрительного нерва	Непроходимость ЦАС и ее ветвей, тромбоз ЦВС, передняя и задняя ишемическая нейропатия – этиология, клиника, диагностика, лечение и тактика на различных этапах ПМСП.
7	Опухоли зрительного нерва	Опухоли диска зрительного нерва, орбитальной части зрительного нерва, канала зрительного нерва, интракраниальной части зрительного нерва. Глиомы зрительного нерва. Распространенность, клиника, диагностика, лечение.
8	Аллергические заболевания глаз	Глазные аллергозы. Аллергический конъюнктивит. Распространенность. Этиопатогенез. Классификация. Диагностика. Современные принципы лечения. Профилактика.
9	Опухоли слезоотводящих путей	Распространенность, классификация, клиника, диагностика, современные методы лечения.
10	Аномалии развития слезоотводящих путей	Врожденное отсутствие или недоразвитие слезных точек, сужение слезных точек, дислокация слезных точек. Отсутствие слезных канальцев, узкое устье

7	Кератиттер. Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, науқастарды жүргізу тәсілі.
8	Мөлдірқабық патологиясын хирургиялық жолмен емдеу. Кератопластика. Кератопротездеу.
9	Катаракта.
10	Катаракта хирургиясының қазіргі әдістері.
11	Көзбұршақтың шығып кетуі және шала шығуы.
12	Афакия және артифакия.
13	Торқабықтың тұқым қуалаған патологиясы.
14	Торқабықтың қабыну аурулары.
15	Торқабықтың ажырауы, жіктемесі, клиникалық көрінісі, тексеру әдістері, Консервативтік және хирургиялық жолдармен емдеу.
16	Торқабықтың жаракаттан ажырауы.
17	Торқабық дамуының аномалиясы.
18	Торқабықты бекітудің сәулелік әдістері.
19	Торқабықты зерттеудің арнайы әдістері.
20	Вирустық конъюнктивиттер.
21	Бактериальдық конъюнктивиттер.
22	Көз микрохирургиясының негізі.
23	Аметропияны зерттеудің қазіргі әдістері. Қатты және жұмсақ жанасып түзету.
24	Интерламеллярлы кератопластика, эксимер-лазер.
25	Иридоциклит. Стилл синдромы.
26	Артқы увеиттер. Хориоретиниттер.
27	Көздің спецификалық зақымдары.
28	Көзішілік ісіктер.
29	Көзішілік ісіктерді кешенді емдеудің қазіргі әдістері.
30	Гипертониялық ретинопатия, клиникалық көрінісі, сатылары. ТОВ тромбозы, диагностикасы, шұғыл жәрдем көрсету. ТОА окклюзиясы. Клиникасы, диагностикасы, шұғыл жәрдем көрсету.
31	Қантты диабет, көздің зақымдануы, диабеттік ретинопатия. Тамырлық офтальмологиялық патологияның диагностикасы.
32	Туберкулез кезінде көз түбінде кездесетін өзгерістер.
33	Торқабықтың тұқым қуалайтын патологиясы: Бестанын сарыуыздық дистрофиясы, клиникалық көрінісі, емі.

34	Көру жолының аурулары. Көру нервінің ісінуі (ірікілген емізік). Интрабульбарлы, ретробульбарлы невриттер.
35	Оптохиазмалды арахноидит. Торқабықтың және көру нервінің туа біткен аномалиялары. Көру нервінің атрофиясы. Нерв жүйесінің ісіктері.
36	Гониоскопия: Алдыңғы камера бұрышының ашылу деңгейі, органикалық және функциялық өзгерістері.
37	Глаукома патогенезі, көздің дренаж жүйесіндегі блоктар түрі.
38	Ашықбұрышты глаукома, жіктелесі, диагностикалау әдістері, гипотензивті дәрілік заттарды талғау.
39	Жабықбұрышты глаукома, диагностикалау әдістері мен емдеу принциптері.
40	Жасөспірімдер глаукомасы. Стюдж-Вебер, Ригер синдромдары.
41	Салдарлық глаукома, диагностикалау әдісі мен емдеу принциптері .
42	Глаукоманың диагностикалық тестісі.
43	Глаукоманы емдеудегі терапияның патогенездік негізі. Глаукоманың микрохирургиясы.
44	Көздің ішке кірген жарақаты, алғашқы хирургиялық өңдеу. Көз жасы жолдарының жарақаты. Жарақаттан кейінгі хориоретиналды тыртықтар, емдеу әдістері.
45	Көздің термиялық және химиялық күйіктері, шұғыл жәрдем көрсету.
46	Көз жарақатының реконструктивті микрохирургиясы.
47	Көз металлозы, халькозы, клиникалық көрінісі, емі. Көздегі бөгде денелер. Оларды алып тастау әдістері.
48	Көздің ісіктері мен жарақаттары кезінде көзге жасанды мүше салу. Санитария-гигиеналық нормалар және өнеркәсіптік офтальмологиялық патологияларды алдын алу шаралары.
49	Көз шарасының флегмонасы. Эндокринді офтальмопатия. Пульстерапияның қазіргі таңдағы аспектілері.
50	ҚР мүгедектік пен нашар көрудің медицина-әлеуметтік аспектілері.

3.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және жоспары

№	Тақырыбы	Мазмұны
Амбулаториялық офтальмология		
1	ҚР амбулатория-емханалық қызметті ұйымдастыру	ҚР офтальмологиялық қызметтің құрылымы және оның дамуының келешегі. Ауруханаға дейінгі кезеңде хирургиялық жәрдем көрсетуді ұйымдастырудың негізгі принциптері.

9	Дежурства в стационаре.
10	Работа в библиотеке, Интернете.
11	Формирование портфолио слушателя.

4 Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации

4.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
1	Фармакотерапия глазных болезней.
2	Современные принципы эндоназальной хирургии.
3	Глаукома, преглаукома и офтальмогипертензия.
4	Аномалии развития ДЗН и атрофии.
5	Застойные диски зрительного нерва.
6	Острые сосудистые нарушения сетчатки и зрительного нерва.
7	Опухоли зрительного нерва.
8	Аллергические заболевания глаз.
9	Патология слезоотводящих путей.
10	Патология слезной железы.

4.2 Примерный тематический план семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
1	Фармакотерапия глазных болезней	Общие вопросы фармакотерапии глазных болезней. Внедрение в офтальмологическую практику новых химиотерапевтических средств, иммуномодуляторов, нейромедиаторов и д.с. Особенности лекарственных средств при проведении рациональной терапии.
2	Современные принципы эндоназальной хирургии	Цель операции. Показание и противопоказание к проведению эндоназальной операций. Методика операции. Силовые инструменты. Ранний послеоперационный период. Поздний послеоперационный период. Осложнений.
3	Глаукома, преглаукома и офтальмогипертензия	Этиопатогенез, классификация, клиника, диагностика и лечение первичной глаукомы. Теории развития глаукомы, виды блоков в дренажной системе глаза. Открытоугольная глаукома. Классификация,

		Вторичные опухоли орбиты. Клинический разбор пациентов, оценка результатов исследования, консультаций смежных специалистов.
64	Флегмона орбиты. Эндокринная офтальмопатия	Клиника, диагностика. Современные аспекты пульс-терапии.
65	Изменения органа зрения при общей патологии	Изменения органа зрения при артериальной гипертензии, артериальной гипотонии, заболеваниях крови, при беременности и т.д.
66	Медико-социальные аспекты инвалидности и слабовидения в РК	Медико-социальные аспекты инвалидности и слабовидения в РК.

3.3 Примерный план самостоятельной работы слушателя (СРС)

№	Тема
Амбулаторная офтальмология	
1	Работа в кабинете офтальмолога.
2	Работа в дневном стационаре.
3	Работа в амбулаторной операционной.
4	Работа в кабинетах функциональной диагностики.
5	Консультирование больных на амбулаторном приеме.
6	Интерпретация данных ОСТ, ЭФИ, УЗИ, НРТ.
7	Ведение медицинской документации.
9	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
10	Работа в библиотеке, Интернете.
11	Формирование портфолио слушателя.
Офтальмология в стационаре	
1	Курация больных в стационаре.
2	Ведение медицинской документации.
3	Парабульбарные, ретробульбарные, подконъюнктивальные инъекции.
4	Работа в операционной.
5	Измерение внутриглазного давления.
6	Интерпретация данных ОСТ, ЭФИ, УЗИ, НРТ.
7	Подготовка докладов, презентаций на клинические конференции.
8	Участие в консилиумах, обходах и консультациях.

		Офтальмологиядағы директивті құжаттамалар: заңдар, қаулылар, халықтың көру қабілетін сақтау және офтальмология бойынша ҚРДСМ бұйрықтары. Қазіргі таңдағы стационар алмастырушы технологиялар.
2	Көру ағзасының анатомиясы мен физиологиясы. Көру ағзасының дамуы	Көздің қысқаша анатомиясы. Торқабықтың құрылымы, оның қанмен қаматамысыз етілуі. Көру анализаторының құрылымы. Көз түбінің топографиялық тұспалы. Офтальмоскопия әдістері. Көз алманың, көз шарасының және қосалқы аппараттарының анатомиясы мен физиологиясы. Көз алманың эмбриогенезі. Көзді қозғалтатын аппараттың анатомиясы мен физиологиясы, құрылымының балалардағы ерекшеліктері, оның қанмен қамтамасыз етілуі. Экстраокулярлық бұлшықеттер әсерінің физиологиялық бағыты.
3	Офтальмологиядағы арнайы зерттеу әдістері	Көздің әртүрлі құрылымдарын зерттеудің морфометриялық және функциялық әдістері: офтальмоскопия, ЭФЗ, циклоскопия, КТФА, гейдельбергтік ретинотомиография, оптикалық когерентті томография және т.б.
4	Офтальмологиядағы рентгенологиялық диагностика	Рентгенді жүргізу көрсетімдері және оның түрлері. Офтальмологиядағы зерттеулер. Көздегі бөгде денелердің рентгендік орналасуы. Көз шарасының КТ және МРТ көрсетімдері.
5	Көру ағзасының функциялары	Көздің жітілігі. Көздің жітілігін анықтау әдістері.
6	Түсті көру қабілеті	Түстің негізгі белгілері. Түсті көру қабілетінің теориялары. Түсті көру қабілетінің бұзылыстары. Түсті көру қабілетін зерттеу әдістері.
7	Перифериялық көру	Көру аумағы. Ақ, жасыл, көк, қызыл түстерге көру аумағының шекарасы. Физиологиялық және патологиялық скотомдар. Көру аумағын зерттеу әдістері. Компьютерлік периметрия.
8	Жарықты сезу	Жарықты сезу межесі туралы түсінік. Күндіз, ымыртта және түнде көру ерекшеліктері. Қараңғыға бейімделу.
9	Бинокулярлық (екі көзбен бірдей) көру	Бір көзбен және екі көзбен бір уақытта бірдей көруді сипаттау. Екі көзбен бірдей көруді жүзеге асыру үшін жасалынатын жағдайлар.

10	Көзді зерттеудің негізгі әдістері	Көздің жітілігін, көру аумағын зерттеу әдістері, периметрияның түрлері. Квантитативті периметрия. Орталық көру аумағы. Жарықты көру және түсті ажырату, екі көзбен бірдей көруді зерттеу. Сыртын қарап тексеру. Экзофтальмометрия. Бүйірден фокалды жарық түсіру. Өткінші жарықтың көмегімен тексеру. Тура және кері офтальмоскопия. Офтальмоскохромоскопия. ОСТ. Биомикроскопия. Гониоскопия. Циклоскопия. Диафаноскопия. ТонOMETрия. Офтальмометрия. Рефрактометрия. Кератометрия.
11	Көз жасы жолдарының патологиясы	Дакриоциститтер. Этиологиясы, диагностикасы, клиникасы, емдеу әдістері. Жіті және созылмалы дакриоциститтер, этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емі.
12	«Құрғақ» көз синдромы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, емдеу әдістері.
13	Балалардағы конъюнктивиттер	Балалардағы конъюнктивиттің түрлері, зерттеу әдістері. Науқасты жүргізу тәсілі.
14	Функциялық зерттеу әдістері	Эхобиометрия. УДЗ. УДДГ. ОСТ, УБМ, НРТ. ФАГ.
15	Рентгенологиялық зерттеу әдістері	Көз шарасының рентгенологиялық топография-анатомиялық ерекшеліктері. Көз жасы жолдарының контрастылы рентгенографиясы. Көз шарасының шолу рентгенографиясы. Фогту әдісімен жасалынатын қаңқасыз рентгенография. Комберг – Балтин зерттеулері бойынша бөгде денелердің көзішілік орналасуы.
16	Әр жастағы балаларда көзалманың анатомия-физиологиялық ерекшеліктері, оның қосалқылары	Көру ағзасы мен функцияларының дамуы.
17	Бір жасқа дейінгі балаларда кездесетін көз ауруларының пропедевтикасы	Бір жасқа дейінгі балаларда кездесетін көз ауруларын клиникалық зерттеудің ерекшеліктері.
18	Туа біткен катаракта	Балалардағы катарактаның этиологиясы, патогенезі, жіктемесі, клиникалық көріністері. Катарактаны амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.

		Основные группы гипотензивных препаратов. Виды хирургических операций.
54	Диагностические тесты глаукомы. Патогенетические основы терапии в лечении глаукомы	Диагностические тесты глаукомы. Патогенетические основы терапии в лечении глаукомы. Принципы медикаментозного лечения глаукомы.
55	Микрохирургия глаукомы	Виды хирургического лечения глаукомы.
56	Проникающие ранения глаз. Травмы слезных путей	Основы ПХО при проникающих ранениях. Основные виды наложения швов. Ошибки при ПХО. Профилактика.
57	Посттравматические хориоретинальные рубцы	Диагностика. Методы лечения.
58	Травмы глаза	Классификация. Клиника, диагностика, объем обследования, тактика ведения больных с контузиями, ожогами, проникающими ранениями органа зрения на различных этапах ПМСП.
59	Термические и химические ожоги глаз, неотложная помощь	Диагностика, неотложная помощь.
60	Реконструктивная микрохирургия при травмах глаза	Виды реконструктивных вмешательств при травмах глаза.
61	Металлоз, халькоз глаза	Клиническая картина, лечение. Инородные тела глаза. Способы удаления.
62	Глазное протезирование при опухолях и травмах глаза. Санитарно-гигиенические нормы и меры профилактики промышленной офтальмопатологии	Виды глазных протезов. Показания к главному протезированию.
63	Патология орбиты. Новообразования, псевдотумор орбиты	Клиника, диагностика. Дифференциально-диагностические критерии, лечение. Клинический разбор пациентов, полное офтальмологическое обследование, экзофтальмометрия, определение возможной локализации, предварительный диагноз.

40	Гипертоническая ретинопатия. Тромбоз ЦВС. Окклюзия ЦАС	Клиническая картина, стадии гипертонической ретинопатии, Диагностика тромбоза ЦВС, окклюзии ЦАС, неотложная помощь.
41	Сахарный диабет, поражение глаз, диабетическая ретинопатия	Патогенез. Классификация. Клиника, диагностика. Тактика ведения больного. Диагностика сосудистой офтальмопатологии. Современные методы лечения.
42	Возрастная макулярная дегенерация	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
43	Изменения глазного дна при туберкулезе	Особенности туберкулезных хориоретинитов.
44	Птеригиум, современные методы лечения	Классификация, теории этиопатогенеза. Диагностика, клиника. Комплексное лечение: медикаментозное, хирургическое; фотодинамическая терапия.
45	Реконструктивные операции на переднем отрезке глазного яблока	Виды реконструктивных операций на переднем отрезке глазного яблока.
46	Заболевания зрительного пути	Застойный сосок зрительного нерва. Заболевания зрительного пути, интрабульбарный, ретробульбарный неврит. Оптохиазмальный арахноидит. Врожденные аномалии сетчатки и зрительного нерва. Атрофия зрительного нерва. Опухоли нервной системы.
47	Гониоскопия	Методика проведения гониоскопии. Степень открытия угла передней камеры, органические и функциональные изменения.
48	Патогенез глаукомы, виды блоков в дренажной системе глаза	Теории развития глаукомы, виды блоков в дренажной системе глаза.
49	Открытоугольная глаукома	Классификация, методы диагностики, подбор гипотензивных средств.
50	Закрытоугольная глаукома	Методы диагностики и принципы лечения.
51	Юношеская глаукома. Синдром Стюард-Вебера, Ригера	Диагностика, тактика ведения.
52	Вторичная глаукома	Этиология. Методы диагностики и принципы лечения.
53	Вторичная посттравматическая глаукома	Этиология, клиника, диагностика, тактика ведения больных с посттравматической глаукомой. Принципы хирургического и медикаментозного лечения.

19	Жасөспірімдердегі туа біткен глаукома	Балалардағы глаукоманың этиологиясы, патогенезі, жіктемесі, клиникалық көріністері. Глаукоманы амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
20	Балалардағы көру ағзасының жаңа өспелері	Балалардағы көру ағзасы жаңа өспелерінің этиологиясы, патогенезі, жіктемесі, клиникалық көріністері. Жаңа өспелерді амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
21	Балалардағы хориоретинит	Балалардағы хориоретиниттің этиологиясы, патогенезі, жіктемесі, клиникалық көріністері. Хориоретинитті амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
22	Балалардағы блефариттер	Әртүрлі жастағы балаларда кездесетін блефариттердің этиологиясы, патогенезі, жіктемесі, клиникалық көріністері.
23	Балалардағы кератиттер	Балалардағы кератиттердің этиологиясы, патогенезі, жіктемесі, клиникалық көріністері. Кератиттерді амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
24	Көз ауруларын емдеудің негізгі принциптері	Емханада көз ауруларын емдеудің қазіргі таңдағы клиникалық хаттамалары.
25	Балалардағы басқа ағзалар мен жүйелердің аурулары кезінде көз ағзасының зақымдануы	Балалардағы басқа ағзалар мен жүйелердің аурулары кезінде көз ағзасының және оның қосалқыларының зақымдануы. Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
26	Балалардағы торқабықтың дегенеративті аурулары	Әртүрлі жастағы балаларда кездесетін торқабықтың дегенеративті аурулары. Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
27	Миопия	Диагностикасы, емі, профилактикасы.
28	Гиперметропия, астигматизм	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
29	Қылилық. Амблиопия	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
30	Қылилықты зерттеудің арнайы әдістері	Әртүрлі қылилықтың клиникалық көріністері бойынша ерекшеліктері; көз тортиколлизы, қылилықтың бұрышын анықтау, көз алманың орналасуы, көру сипаты, бекіту түрлері, торқабықтың аномалдық корреспонденциясы және бифовалды бірігу.

31	Зерттеудің офтальмологиялық стандартты әдістері	Өртүрлі амблиопияның диагностикасындағы визометрия, биомикроскопия, офтальмоскопия.
32	Балалар амбулатория-емханалық офтальмологиялық қызметін ұйымдастыру және оның құрылымы	Балалар амбулатория-емханалық офтальмологиялық қызметін ұйымдастыру және оның құрылымы.
33	Балалардағы көз мерезі	Өртүрлі жастағы балаларда кездесетін көз мерезінің диагностикасы, этиологиясы, патогенезі, жіктемесі, клиникалық көріністері.
34	Өртүрлі жастағы балаларда кездесетін көз туберкулезі	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
35	Өртүрлі жастағы балаларда кездесетін көздің микозы	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
36	АИТВ-инфекциясымен сырқаттанатын науқастарда көз ауруы ағымының ерекшеліктері	Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
37	Балалардағы көз нервінің атрофиясы	Балалардағы көз нерві атрофиясының клиникалық жіктемесі. Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
38	Өртүрлі жастағы балаларда кездесетін кератоконус, кератоглобус	Этиопатогенезі, жіктемесі. Клиникасы. Саралау диагностикасы. Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
39	Офтальмогенетика туралы жалпы мәлімет. Балаларға медицина-генетикалық консультация жүргізу	Тарихи мәліметтер. Айтулы генетикалық аурулардың жіктемесі. Көздің тұқым қуалайтын ауруларын диагностикалаудың негізгі принциптері.
40	Дамудың туа біткен ақаулары	Альбинизм. Амбулаториялық жағдайда диагностикалау және емдеу.
Стационардағы офтальмология		
1	Мөлдірқабықтың ойықжарасы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.

29	Основы микрохирургии глаза	Организация рабочего места микрохирурга, предоперационная подготовка, анестезия. Работа и оснащение оперблока. Современные требования и виды шовного материала, виды швов и разрезов в офтальмохирургии.
30	Современные виды коррекции аметропий	Жесткая и мягкая контактная коррекция, интерламеллярная кератопластика, эксимер-лазер.
31	Эксимерлазерная коррекция	Понятие об эксимерном лазере. Показания и противопоказания, виды эксимерлазерной коррекции. Коррекция индуцированных аметропий.
32	Иридоциклит. Синдром Стилла	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
33	Задние увеиты. Хориоретиниты. Специфические поражения глаз	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
34	Клинический разбор больного кератоконъюнктивитом хламидийной этиологии	Диагностика, тактика лечения.
35	Клинический разбор больного с токсоплазмозным поражением глаз	Диагностика, тактика лечения.
36	Клинический разбор больного с кератоконъюнктивитом туберкулезной этиологии	Диагностика, тактика лечения.
37	Периферическая витреохориоретинальная патология	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
38	Внутриглазные опухоли	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного. Клинический разбор больного с меланомой хориоидеи.
39	Современные методы комплексной терапии внутриглазных опухолей	Виды органосохранного лечения внутриглазных опухолей. Энуклеация. Экзентерация.

17	Воспалительные заболевания сетчатки	Этиология, патогенез, клиника, лечение увеитов, хориоретинитов, иритов. Синдромальные заболевания, сопровождающиеся воспалительными заболеваниями сетчатки и сосудистой оболочки.
18	Отслойка сетчатки. Витреоретинальная микрохирургия	Классификация. Этиопатогенез, диагностика, клиника, методы лечения. Показания к различным видам хирургического лечения. Принципы консервативного и хирургического ведения больных с отслойкой сетчатки.
19	Травматическая отслойка сетчатки	Этиопатогенез, диагностика, клиника, классификация, методы лечения. Показания к различным видам хирургического лечения. Принципы консервативного лечения. Методы хирургического лечения. Диспансерное наблюдение за больными, перенесшими операцию по поводу отслойки сетчатки.
20	Аномалии развития сетчатки	Аномалии развития сетчатки, клиника, диагностика, профилактика осложнений, ангиоматозы.
21	Наследственные центральные и генерализованные дистрофии сетчатки	Врожденная патология сетчатки, хориоретинальные дистрофии – этиопатогенез, классификация, клиника, диагностика, методы лечения.
22	Лазерные методы укрепления сетчатки	Показания, противопоказания, правила проведения лазерной коагуляции сетчатки.
23	Специальные методы исследования сетчатки	Морфометрические и функциональные методы исследования сетчатки: офтальмоскопия, ЭФИ, циклоскопия, ФАГД, гейдельбергская ретинотомиография, оптическая когерентная томография и др.
24	Хирургические методы лечения острых сосудистых нарушений	Показания, противопоказания, виды хирургического лечения при острых сосудистых нарушениях в сетчатке. Трансляция операций из оперблока.
25	Вирусные конъюнктивиты	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
26	Бактериальные конъюнктивиты	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
27	Заболевания век	Птоз. Выворот. Заворот век. Этиология. Клиника, диагностика, тактика ведения больного.
28	Новообразования век, конъюнктивы	Клиника, диагностика. Лечение.

2	Мөлдіркабықтың дистрофиялық аурулары	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.
3	Кератоконус, жіктемесі, емі	Этиопатогенезі, жіктемесі. Диагностикасы, емі, СКП. Кросс-линкинг әдісінің көрсетілімдері, принциптері.
4	Буллезды кератопатия, патогенезі, емі	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы. Емдеудің қазіргі таңдағы әдістері: дәрі-дәрмектермен, хирургиялық, лазерлік. Микрохирургиядағы эндотелиалды микроскопияның маңызы.
5	Мөлдіркабықтың күйі	Мөлдіркабықтың күй түрлері және дәрежелері, емі мен нәтижелері. Лимб трансплантациясы операциясының көрсетілімі және орындалу техникасы. Кератопротездеудің негізі. Науқастарды жүргізу тәсілі.
6	Мөлдіркабық пен аққабықтың ішке кірген жарақаттары. АХӨ принциптері	Мөлдіркабыққа салынатын тігістердің түрлері, тігістерді салудың техникасы. Мөлдіркабық пен аққабықтың жарақаттарын алғашқы хирургиялық өңдеу принциптері. Науқастарды жүргізу тәсілі.
7	Мөлдіркабықты трансплантация жасау	Жіктемесі, көрсетімдері, толассыз және қабат бойынша жасалынатын кератопластика техникасы. Донорлық материалдарды алу және дайындау принциптері. Науқастарды жүргізу тәсілі.
8	Кератиттер	Қазіргі жіктемесі. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, саралау диагностикасы, емі. Науқасты жүргізу тәсілі.
9	Мөлдіркабықтың әртүрлі аурулары кезіндегі фармакотерапия	Мөлдіркабықтың қабынбалы, аллергиялық және дистрофиялық ауруларын емдеудің қазіргі таңдағы препараттары. Рационалды антибиотикотерапия.
11	Кератопластика. Кератопротездеу	Кератопластика мен кератопротездеу түрлері. Кератопластика мен кератопротездеуді жүргізу көрсетімдері. Кератопластика мен кератопротездеуді жүргізуге науқастарды даярлау. Кератопластика мен кератопротездеуді жүргізу әдістері. Қауіп мен асқынулары.
12	Катаракта	Қазіргі жіктемесі. Этиологиясы, патогенезі, клиникасы, диагностикасы, саралау диагностикасы, емі. Салдарлық, қабыршақты катаракта және көзбұршақтың артқы капсуласының фиброзы. Науқасты жүргізу тәсілі.

13	Катарактаны хирургиялық емдеудің қазіргі таңдағы әдістері.	Хирургиялық әрекеттерді жүргізу тәсілі. ИОЛ, артықшылығы мен кемшілігі. ИОЛ әр түрін имплантациялау техникасы. Катаракта хирургиясындағы вискоэластикалар.
14	Көзбұршақтың шығып кетуі және шала шығуы	Көзбұршақтың туа біткен және жүре пайда болған шығып кетуі немесе шала шығуы. Көзбұршақтың көздің алдыңғы камерасына қарай шығып кетуі. Көзбұршақтың көздің артқы камерасына қарай шығып кетуі. Көзбұршақтың шала шығуы. Этиологиясы, патогенезі. Клиникасы, диагностикасы мен саралау диагностикасы. Емдеу. Болжамы.
15	Тамырлық офтальмологиялық патология кезінде шыны тәрізді дененің өзгеруі	Шыны тәрізді дененің құрылымы, зерттеу әдістері. Витреоретинальдық патология.
16	Торқабықтың тұқым қуалайтын патологиялары.	Торқабықтың пигментті абиотрофиясы, жіктемесі. Бестаның сарыуыздық дистрофиясы, клиникалық көрінісі, емі.
17	Торқабықтың қабыну аурулары	Увеиттер, хориоретиниттер, ириттер этиологиясы, патогенезі, клиникасы, емі. Торқабықтың және тамырлы қабықтың қабыну ауруларымен бірге жүретін синдромды аурулары.
18	Торқабықтың ажырауы. Витреоретиналды микрохирургия.	Жіктемесі. Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, емдеу әдістері. Хирургиялық жолдармен емдеудің әртүрлі әдістерінің көрсетімдері. Торқабықтың ажырауы бар науқастарды консервативтік және хирургиялық жолдармен емдеу принциптері.
19	Торқабықтың жарақаттан ажырауы	Этиопатогенезі, диагностикасы, клиникасы, жіктемесі, емдеу әдістері. Хирургиялық жолдармен емдеудің әртүрлі әдістерінің көрсетімдері. Консервативтік жолдармен емдеу принциптері. Хирургиялық жолдармен емдеу әдістері. Торқабық ажырауы себебінен жасалған операциядан кейін науқасқа диспансерлік бақылау жүргізу.
20	Торқабықтың даму аномалиялары	Торқабықтың даму аномалиялары, клиникасы, диагностикасы, профилактикасы, асқынулары, ангиоматоздар.
21	Торқабықтың тұқым қуалайтын орталық және жайылып кеткен дистрофиялары	Торқабықтың туа біткен патологиялары, хориоретиналды дистрофиялар – этиопатогенезі, жіктемесі, клиникасы, диагностикасы, емдеу әдістері.

6	Проникающие ранения роговицы, склеры. Принципы ПХО	Виды роговичных швов, техника наложения. Принципы первичной хирургической обработки ран роговицы, склеры. Тактика ведения больных.
7	Трансплантация роговицы	Классификация, показания, техника операции сквозной и послойной кератопластики. Принципы забора и подготовки донорского материала. Тактика ведения больных.
8	Кератиты	Современная классификация. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, лечение. Тактика ведения больного.
9	Фармакотерапия при различных заболеваниях роговицы	Современные препараты в лечении воспалительных, аллергических, дистрофических заболеваний роговицы. Рациональная антибиотикотерапия.
11	Кератопластика. Кера-топротезирование	Виды кератопластики и кератопротезирования. Показание и противопоказание к проведению кератопластики и кератопротезирования. Подготовка больного к проведению кератопластики и кератопротезирования. Методы проведения кератопластики и кератопротезирования. Риски и осложнения.
12	Катаракта	Современная классификация. Этиология, патогенез, клиника, диагностика, дифференциальная диагностика, лечение. Вторичная, пленчатая катаракта и фиброз задней капсулы хрусталика. Тактика ведения больного.
13	Современные методы хирургии катаракты	Выбор тактики хирургического вмешательства. ИОЛ, преимущества и недостатки. Техника имплантации различных видов ИОЛ. Вискоэластики в хирургии катаракт.
14	Вывих и подвывих хрусталика	Врожденные и приобретенные вывихи или подвывихи хрусталика. Вывих хрусталика в переднюю камеру глаза. Вывих хрусталика в заднюю камеру глаза. Подвывих хрусталика. Этиология, патогенез. Клиника, диагностика и дифференциальная диагностика. Лечение. Прогноз.
15	Изменения стекловидного тела при сосудистой офтальмопатологии	Строение стекловидного тела, методы исследования. Витреоретинальная патология.
16	Наследственная патология сетчатки	Пигментная абиотрофия сетчатки, классификация. Желточная дистрофия Беста, клиническая картина, лечение.

34	Туберкулез глаз у детей различного возраста	Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
35	Грибковые заболевания глаз у детей различного возраста	Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
36	Особенности течения глазных болезней у больных ВИЧ-инфекцией	Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
37	Атрофия зрительного нерва у детей	Клиническая классификация атрофии зрительного нерва у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
38	Кератоконус, кератоглобус у детей различного возраста	Этиопатогенез, классификация. Клиника. Дифференциальная диагностика. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
39	Общие сведения об офтальмогенетике. Медико-генетическое консультирование у детей различного возраста	Исторические сведения. Классификация генетически обусловленных болезней. Принципы диагностики наследственных болезней глаза.
40	Врожденные пороки развития	Альбинизм. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
Офтальмология в стационаре		
1	Язва роговицы	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
2	Дистрофические заболевания роговицы	Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
3	Кератоконус, классификация, лечение	Этиопатогенез, классификация. Диагностика, лечение, СКП. Показания, принцип методики Кросслинкинга.
4	Буллезная кератопатия, патогенез, лечение	Этиопатогенез, диагностика, клиника. Современные методы лечения: медикаментозные, хирургические, лазерные. Значение эндотелиальной микроскопии в микрохирургии.
5	Ожоги роговицы	Виды и степени ожогов роговицы, лечение, исходы. Показания и техника выполнения операции трансплантации лимба. Основы кератопротезирования, тактика ведения больных.

22	Торқабықты бекітудің лазерлік әдістері	Торқабықты лазерлік коагуляция өткізудің көрсетімдері, қарсы көрсетімдері, әдістері.
23	Торқабықты зерттеудің арнайы әдістері	Торқабықты зерттеудің морфометриялық және функциялық әдістері: офтальмоскопия, ЭФЗ, циклоскопия, КТФА, гейдельбергтік ретиномография, оптикалық когерентті томография және т.б..
24	Тамыр бұзылыстарын хирургиялық жолдармен емдеу әдістері	Торқабықтағы тамырлық жіті бұзылыстар кезінде хирургиялық жолдармен емдеудің көрсетімдері, қарсы көрсетімдері. Операблқтағы операцияларды трансляциялау.
25	Вирусты конъюнктивиттер	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.
26	Бактериальды конъюнктивиттер	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.
27	Қабактың аурулары	Птоз. Қабактың айналуы. Қабактың қайырылып кетуі. Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.
28	Конъюнктивалар мен қабактың жаңа өспелері	Клиникасы, диагностикасы. Емі.
29	Көз микрохирургиясының негізі	Микрохирургтың жұмыс істеу орнын ұйымдастыру, операция алдындағы дайындық, анестезия. Операциялық бөлменің жұмысы және жабдықталуы. Офтальмологиялық хирургиядағы қазіргі таңдағы талаптар және тігуге арналған материалдар, тігістер мен тіліктердің түлері.
30	Аметропияны түзетудің қазіргі таңдағы түрлері	Қатты және жұмсақ жанасып түзету, интерламеллярлы кератопластика, эксимер-лазер.
31	Эксимер-лазерлік түзету	Эксимерлік лазер туралы түсінік. Эксимер-лазерлік түзету көрсетілімдері және қарсы көрсетілімдері, түрлері. Индукциялық аметропияны түзету.
32	Иридоциклит. Стилл синдромы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.
33	Артқы увеиттер. Хориоретиниттер. Көздің спецификалық зақымдануы	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.
34	Хламидиялық этиологиялы кератоконъюнктивитпен сырқаттанған науқасқа клиникалық талдау жүргізу	Диагностикасы, емдеу тәсілі.

35	Көздің токсоплазмалық зақымдануымен сырқаттанған науқасқа клиникалық талдау жүргізу	Диагностикасы, емдеу тәсілі.
36	Туберкулездік этиологиялы кератоконъюнктивитпен сырқаттанған науқасқа клиникалық талдау жүргізу	Диагностикасы, емдеу тәсілі.
37	Перифериялық витреохориоретиналды патология	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.
38	Көзішілік ісіктері	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі. Хориоидея меланомасымен сырқаттанған науқасқа клиникалық талдау жүргізу.
39	Көзішілік ісіктерді кешенді емдеудің қазіргі таңдағы әдістері	Көзішілік ісіктерді емдеудің (ағзаны сақтап қалу) түрлері. Энуклеация. Экзентерация.
40	Гипертониялық ретинопатия. ТОВ тромбозы. ТОА окклюзиясы	Гипертониялық ретинопатияның клиникалық көрінісі, сатылары. ТОВ тромбозы мен ТОА окклюзиясының диагностикасы, шұғыл жәрдем көрсету.
41	Қантты диабет, көздің зақымдануы, диабеттік ретинопатия	Патогенезі. Жіктемесі. Клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі. Тамырлық офтальмологиялық патологияны диагностикалау. Емдеудің қазіргі әдістері.
42	Жас ерекшелік макулярлы дегенерация	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы. Науқасты жүргізу тәсілі.
43	Туберкулез кезінде көз түбінде кездесетін өзгерістер	Туберкулезді хориоретиниттердің ерекшеліктері.
44	Птериgium, қазіргі таңда қолданылатын емдеу әдістері	Жіктемесі, этиопатогенездің теориялары. Диагностикасы, клиникасы. Кешенді емі: дәрі-дәрмектермен, хирургиялық жолдармен емдеу, фотодинамиялық терапия.
45	Көзалманың алдыңғы бөлігіне жасалынатын реконструктивті операциялар	Көзалманың алдыңғы бөлігіне жасалынатын реконструктивті операциялардың түрлері.

22	Блефариты у детей	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления блефаритов у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
23	Кератиты у детей	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления вирусных кератитов у детей. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
24	Принципы лечения глазных заболеваний.	Современные клинические протоколы лечения в поликлинических условиях.
25	Поражения органа зрения у детей при заболеваниях других органов и систем	Поражения глаза, ее придатков и слизистых при заболеваниях других органов и систем у детей. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
26	Дегенеративные заболевания сетчатки у детей	Дегенеративные заболевания сетчатки у детей разных возрастных групп. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
27	Миопия	Диагностика, лечение, профилактика.
28	Гиперметропия, астигматизм	Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
29	Косоглазие. Амблиопия	Нарушение бинокулярного зрения. Содружественное косоглазие, классификация. Амблиопия. Этиология, патогенез, клиника. Диагностика, лечение в амбулаторных условиях.
30	Специальные методы исследования косоглазия	Особенности клинического проявления различных видов косоглазия; глазной тортиколиз, определение угла косоглазия, положение глазных яблок, характера зрения, видов фиксации, аномальной корреспонденции сетчатки и бифовеального слияния.
31	Офтальмологические стандартные методы исследования	Визометрия, биомикроскопия, офтальмоскопия и ее виды в диагностике различных видов амблиопии
32	Организация и структура детской амбулаторно-поликлинической офтальмологической службы	Организация и структура детской амбулаторно-поликлинической офтальмологической службы.
33	Сифилис глаз у детей	Диагностика: этиология, патогенез, классификация, клинические проявления сифилиса глаз у детей разных возрастных групп.

11	Патология слезных путей	Дакриоциститы. Этиология, диагностика, клиника, методы лечения. Острый и хронический дакриоцистит, этиология, клиника, диагностика, лечение.
12	Синдром «сухого» глаза	Этиология, клиника. Заболевания, входящие в синдром «сухого глаза». Современные методы их диагностики и лечения.
13	Конъюнктивиты у детей	Виды конъюнктивитов у детей, методики исследования. Тактика ведения больного.
14	Функциональные методы исследования	Эхобиометрия. УЗИ. УЗДГ. ОСТ, УБМ, НРТ. ФАГ.
15	Рентгенологические методы исследования	Рентгенологические топографо-анатомические особенности орбиты. Контрастная рентгенография слезоотводящих путей. Обзорная рентгенография орбиты. Бесскелетная рентгенография по Фогту. Локализация внутриглазных инородных тел по Комбергу – Балтину.
16	Анатомо-физиологические особенности глазного яблока, ее придатков у детей различного возраста	Развитие органа зрения и зрительных функций.
17	Пропедевтика глазных заболеваний у детей первого года жизни	Особенности клинического обследования детей первого года жизни.
18	Врожденная катаракта	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления катаракты у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
19	Врожденная, юношеская глаукома	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления глаукомы у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
20	Новообразования органа зрения у детей	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления новообразований у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
21	Хориоретинит у детей	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления хориоретинита у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.

46	Көру жолдарының аурулары	Көру нервінің ісінуі (ірікілген емізік). Көру жолдарының аурулары, интрабульбарлы, ретробульбарлы невриттер. Оптохиазмалық арахноидит. Торкабықтың және көру нервінің туа біткен аномалиялары. Көру нервінің атрофиясы. Нерв жүйесінің ісіктері.
47	Гониоскопия	Гониоскопияны жүргізу әдістері. Алдыңғы камера бұрышының ашылу дәрежесі, органикалық және функциялық өзгерістері.
48	Глаукома патогенезі, көздің дренаждық жүйесіндегі блоктың түрлері	Глаукома дамуының түрлері, көздің дренаждық жүйесіндегі блоктың түрлері.
49	Ашық бұрышты глаукома	Жіктемесі, диагностиканың әдістері, гипотензивті дәрілік заттарды іріктеу.
50	Жабық бұрышты глаукома	Диагностика әдістері және емдеу принциптері.
51	Жасөспірімдер глаукомасы. Стюрдж-Вебер, Ригер синдромдары	Диагностикасы, жүргізу тәсілі.
52	Салдарлық глаукома	Этиологиясы, диагностика әдістері мен емдеу принциптері.
53	Жарақаттан кейінгі салдарлық глаукома.	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, жарақаттан кейінгі салдарлық глаукомасы бар науқастарды жүргізу тәсілі. Хирургиялық жолдармен және дәрі-дәрмектермен емдеу принциптері. Гипотензивті препараттардың негізгі топтары. Хирургиялық операциялардың түрлері.
54	Глаукоманың диагностикалық тесттері. Глаукоманы емдеудегі терапияның патогенездік негізі	Глаукоманың диагностикалық тестісі. Глаукоманы емдеудегі терапияның патогенездік негізі. Глаукоманы дәрі-дәрмектермен емдеудің негізгі принциптері.
55	Глаукоманың микрохирургиясы	Глаукоманы хирургиялық жолдармен емдеудің түрлері.
56	Көздің ішке кірген жарақаты. Көз жасы жолдарының жарақаты	Ішке енген жарақаттар кезіндегі АХӨ негізі. Тігіс салудың негізгі түрлері. АХӨ кезінде жіберілетін қателіктер. Профилактикасы.

57	Жаракаттан кейінгі хо-риоретиналды тыртықтар	Диагностикасы. Емдеу әдістері.
58	Көз жарақаттары	Жіктемесі. Клиникасы, диагностикасы, тексеру ауқымы, көз ағзалары соғылған, күйген және ағзалардың ішіне кірген жарақаттары бар науқастарды МСАЖ әртүрлі сатыларында жүргізу.
59	Көздің термиялық және химиялық күйктері, шұғыл жәрдем көрсету	Диагностикасы, шұғыл жәрдем көрсету.
60	Көз жарақаты кезінде жасалынатын реконструктивті микрохирургия	Көз жарақаты кезінде жасалынатын реконструктивті микрохирургияның түрлері.
61	Көздің металлозы, халькозы	Клиникалық көрінісі, емі. Көздің бөгде денелері. Алып тастау әдістері.
62	Көз ісіктері мен жарақаттары кезінде көзге протез жасау. Өнеркәсіптік офтальмологиялық патологиялардың санитария-гигиеналық нормалары және оларды алдын алу шаралары	Көз протездерінің түрлері. Көзге протез салуға көрсетімдер.
63	Көз шарасының патологиясы. Көз шарасының жаңа өспелері, псевдотуморы	Клиникасы, диагностикасы. Саралау диагностикалық критерийлері, емдеу. Емделушілерді клиникалық түрде талқылау, толық офтальмологиялық тексеру, экзофтальмометрия, ісіктердің орналасқан жерін анықтау, алдын ала диагноз қою. Көз шарасының салдарлық ісіктері. Емделушілерді клиникалық түрде талқылау, зерттеу нәтижелерін бақылау, шектес мамандардың қатысуымен консультация жүргізу.
64	Көз шарасының флегмонасы. Эндокриндік офтальмопатия	Клиникасы, диагностикасы. Пульс-терапияның қазіргі таңдағы аспектілері.
65	Жалпы патология кезіндегі көру ағзаларындағы өзгерістер	Артериялық гипертония, артериялық гипотония, қан аурулары, жүктілік кезінде көру ағзаларындағы өзгерістер.

2	Анатомия и физиология органа зрения. Эволюция органа зрения	Краткая анатомия глаза. Строение сетчатки, ее кровоснабжение. Строение зрительного анализатора. Топографические ориентиры глазного дна. Методы офтальмоскопии. Анатомия и физиология глазного яблока, орбиты, придаточного аппарата. Эмбриогенез глазного яблока. Анатомия и физиология глазодвигательного аппарата, особенности строения у детей, его кровоснабжение. Физиологическая направленность действия экстраокулярных мышц.
3	Специальные методы исследования в офтальмологии	Морфометрические и функциональные методы исследования различных структур глаза: офтальмоскопия, ЭФИ, циклоскопия, ФАГД, гейдельбергская ретиноматография, оптическая когерентная томография и др.
4	Рентгенодиагностика в офтальмологии	Показания к проведению и виды рентген. Исследования в офтальмологии. Рентгенлокализация инородных тел глаза. Показания к КТ и МРТ орбиты.
5	Зрительные функции	Острота зрения. Методы определения остроты зрения.
6	Цветовое зрение	Основные признаки цвета. Теории цветоощущения. Виды расстройств цветового зрения. Методы определения цветового зрения.
7	Периферическое зрение	Поле зрения. Границы поля зрения на белый, зеленый, синий, красный цвета. Физиологические и патологические скотомы. Методы определения поля зрения. Компьютерная периметрия.
8	Светоощущение	Понятие о пороге светоощущения. Особенности дневного, сумеречного и ночного зрения. Темновая адаптация.
9	Бинокулярное зрение	Характеристика монокулярного, одновременного бинокулярного зрения. Условия необходимые для осуществления бинокулярного зрения.
10	Основные методы исследования глаз	Методы исследования остроты зрения, поля зрения, виды периметрии. Квантитативная периметрия. ЦПЗ. Исследование светоощущения, цветоощущения, бинокулярного зрения. Наружный осмотр. Экзофтальмометрия. Боковое фокальное освещение. Осмотр в проходящем свете. Офтальмоскопия обратная и прямая. Офтальмоскохромоскопия. ОСТ. Биомикроскопия. Гониоскопия. Циклоскопия. Диафаноскопия. Тонометрия. Офтальмометрия. Рефрактометрия. Кератометрия.

34	Заболевания зрительного пути. Застойный сосок зрительного нерва. Интрабульбарный, ретробульбарный неврит.
35	Оптохиазмальный арахноидит. Врожденные аномалии сетчатки и зрительного нерва. Атрофия зрительного нерва. Опухоли нервной системы.
36	Гониоскопия: степень открытия угла передней камеры, органические и функциональные изменения.
37	Патогенез глаукомы, виды блоков в дренажной системе глаза.
38	Открытоугольная глаукома, классификация, методы диагностики, подбор гипотензивных средств.
39	Закрывтоугольная глаукома, методы диагностики и принципы лечения.
40	Юношеская глаукома. Синдром Стюрдж-Вебера, Ригера.
41	Вторичная глаукома, методы диагностики и принципы лечения.
42	Диагностические тесты глаукомы.
43	Патогенетические основы терапии в лечении глаукомы. Микрохирургия глаукомы.
44	Проникающие ранения глаз, первичная хирургическая обработка. Травмы слезных путей. Посттравматические хориоретинальные рубцы, методы лечения.
45	Термические и химические ожоги глаз, неотложная помощь.
46	Реконструктивная микрохирургия при травмах глаза.
47	Металлоз, халькоз глаза, клиническая картина, лечение. Инородные тела глаза. Способы удаления.
48	Глазное протезирование при опухолях и травмах глаза. Санитарно-гигиенические нормы и меры профилактики промышленной офтальмопатологии.
49	Флегмона орбиты. Эндокринная офтальмопатия. Современные аспекты пульс-терапии.
50	Медико-социальные аспекты инвалидности и слабовидения в РК.

3.2 Примерный тематический план семинаров и практических занятий

№	Тема	Содержание
Внутренние болезни		
1	Организация амбулаторно-поликлинической службы РК	Структура офтальмологической службы в РК и перспективы ее развития. Общие принципы организации оказания хирургической помощи на догоспитальном этапе. Директивные документы в офтальмологии: законы, постановления, приказы МЗРК по охране зрения народа и по офтальмологии. Стационар замещающие технологии в современных условиях.

66	ҚР мүгедектік пен нашар көрудің медициналық-әлеуметтік аспектілері	ҚР мүгедектік пен нашар көрудің медициналық-әлеуметтік аспектілері.
----	--	---

3.3 Тыңдарманның өзіндік жұмысы жоспарының (ТӨЖ) үлгісі

№	Тақырыбы
Амбулаториялық офтальмология	
1	Офтальмолог кабинетінде жұмыс істеу.
2	Күндізгі стационарда жұмыс істеу.
3	Амбулаториялық операциялық бөлмеде жұмыс істеу.
4	Функциялық диагностика кабинетінде жұмыс істеу.
5	Амбулаториялық қабылдауда болған науқастарға кеңес беру.
6	ОСТ, ЭФЗ, УДЗ, HRT нәтижелерін талдау.
7	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
8	Клиникалық конференцияларға баяндамалар мен презентациялар дайындау.
9	Кітапханада және интернетте жұмыс істеу.
10	Тыңдарманның портфолиосын құрастыру.
Стационардағы офтальмология	
1	Стационардағы науқастарды курациялау.
2	Медициналық құжаттамаларды жүргізу.
3	Парабульбарлы, ретробульбарлы, конъюнктив астылық инъекцияларды орындау.
4	Операциялық бөлмеде жұмыс істеу.
5	Көзішілік қысымды өлшеу.
6	ОСТ, ЭФЗ, УДЗ, HRT нәтижелерін талдау.
7	Клиникалық конференцияларға баяндамалар мен презентациялар дайындау.
8	Консилиумдерге, науқастарды қарап шығуға және консультацияларға қатысу.
9	Стационарда кезекшілік ету.
10	Кітапханада және интернетте жұмыс істеу.
11	Тыңдарманның портфолиосын құрастыру.

4 Біліктілік арттыру пәнінің тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

4.1 Дәрістердің тақырыптық жоспарының үлгісі

№	Тақырыбы
1	Көз ауруларының фармакотерапиясы.
2	Эндоnazальды хирургияның қазіргі принциптері.
3	Глаукома, преглаукома және офтальмогипертензия.
4	КНД даму аномалиясы және атрофиясы.
5	Көру нервінің іркілген дискісі.
6	Торқабық пен көру нервінің тамырлық жігі бұзылыстары.
7	Көру нервінің ісіктері.
8	Көздің аллергиялық аурулары.
9	Көз жасы жүретін жолдардың патологиясы.
10	Көзжас бездердің патологиясы.

4.2 Семинарлар мен практикалық сабақтардың тақырыптық жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы	Мазмұны
1	Көз ауруларының фармакотерапиясы	Көз ауруы фармакотерапиясының жалпы мәселелері. Офтальмологиялық практикаға жаңа химиотерапиялық заттарды, иммуномодуляторларды, нейромедиаторларды және т.б.з. енгізу. Рациональды терапияны жүргізу кезіндегі дәрілік заттардың ерекшеліктері.
2	Эндоnazальды хирургияның қазіргі принциптері	Операцияның мақсаты. Эндоnazальды операцияны жүргізудің көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері. Операция әдістемесі. Құрал-жабдықтары. Операциядан кейінгі ерте кезең. Операциядан кейінгі кеш кезең. Асқынулары.
3	Глаукома, преглаукома және офтальмогипертензия	Ілкі глаукоманың этиопатогенезі, жіктелуі, клиникасы, диагностикасы және емі. Глаукоманың даму теориясы, көздің дренаждық жүйесіндегі блоктардың түрлері. Ашықбұрышты глаукома. Жіктелуі, диагностикалау әдістері, гипотензивті заттарды талғау. Жабықбұрышты глаукома. Диагностикалау әдістері және емдеу принциптері. Жасөспірімдік глаукома. Стюрдж-Вебер, Ригер синдромдары.

7	Кератиты. Этиология, клиника, диагностика. Тактика ведения больного.
8	Хирургическое лечение патологии раговицы. Кератопластика. Кератопротезирование.
9	Катаракта.
10	Современные методы хирургии катаракты.
11	Вывих и подвывих хрусталика.
12	Афакия и артрафакия.
13	Наследственная патология сетчатки.
14	Воспалительные заболевания сетчатки.
15	Отслойка сетчатки, классификация, клиническая картина, методы обследования, принципы консервативного и хирургического лечения.
16	Травматическая отслойка сетчатки.
17	Аномалии развития сетчатки.
18	Лазерные методы укрепления сетчатки.
19	Специальные методы исследования сетчатки.
20	Вирусные конъюнктивиты.
21	Бактериальные конъюнктивиты.
22	Основы микрохирургии глаза.
23	Современные виды коррекции аметропий. Жесткая и мягкая контактная коррекция.
24	Интерламеллярная кератопластика, эксимер-лазер.
25	Иридоциклит. Синдром Стилла.
26	Задние увеиты. Хориоретиниты.
27	Специфические поражения глаз.
28	Внутриглазные опухоли.
29	Современные методы комплексной терапии внутриглазных опухолей.
30	Гипертоническая ретинопатия, клиническая картина, стадии. Тромбоз ЦВС, диагностика, неотложная помощь. Оклюзия ЦАС. Клиника, диагностика, неотложная помощь.
31	Сахарный диабет, поражение глаз, диабетическая ретинопатия. Диагностика сосудистой офтальмопатологии.
32	Изменения глазного дна при туберкулезе.
33	Наследственная патология сетчатки: Желточная дистрофия Беста, клиническая картина, лечение.

17	Анатомо-физиологические особенности глазного яблока, ее придатков у детей различного возраста.
18	Пропедевтика глазных заболеваний у детей первого года жизни.
19	Конъюнктивиты у детей, методики исследования.
20	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления блефаритов у детей различного возраста.
21	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления болезней слезных желез у детей различного возраста.
22	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления кератитов у детей.
23	Миопия. Диагностика, лечение, профилактика.
24	Косоглазие. Диагностика и лечение.
25	Врожденная катаракта. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
26	Врожденная, юношеская глаукома. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
27	Новообразования у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
28	Хориоретинит у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
29	Этиология, патогенез, классификация, клинические проявления блефаритов у детей различного возраста.
30	Дегенеративные заболевания сетчатки у детей разных возрастных групп. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
31	Туберкулез глаз у детей различного возраста. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
32	Микозы. Диагностика и лечение в амбулаторных условиях.
33	Особенности течения глазных болезней у больных ВИЧ-инфекцией.
34	Офтальмогенетика. Классификация генетически обусловленных болезней.
Офтальмология в стационаре	
1	Язва роговицы.
2	Дистрофические заболевания роговицы.
3	Кератоконус, классификация, лечение.
4	Буллезная кератопатия, патогенез, лечение.
5	Ожоги роговицы, тактика ведения больных.
6	Трансплантация роговицы.

		Салдарлық глаукома. Этиологиясы, диагностика-лау әдістері және емдеу принциптері. Глаукоманың диагностикалық тесттері. Глаукоманы емдеудегі терапияның патогенетикалық негізі. Глаукоманы дәрі-дәрмектермен емдеу принциптері. Глаукоманы хирургиялық жолдармен емдеудің қазіргі түрлері. Глаукоманы лазермен емдеу. Офтальмогипертензия. Жіті офтальмогипертензия. Этиопатогенезі. Жіктемесі. Клиникасы. Диагностикасы. Профилактикасы. Емі. Глаукоманың әртүрімен ауыратын науқастарды клиникалық түрде талқылау.
4	КНД дамуының аномалиясы және атрофиясы	КНД дамуының аномалиясының клиникасы мен диагностикасы, КНД туа біткен ақауларымен саралау диагностикасын өткізу. Көру нерві атрофиясының дамуына әкеп соқтыратын аурулар: диагностикасы, клиникасы, емі.
5	Көру нервінің іркілген дискісі	Этиологиясы, клиникасы, диагностикасы іркілген КНД бар науқастарды жүргізу тәсілі. Көру нервінің атрофиясы – диагностикасы, емі.
6	Торқабық пен көру нервінің тамырлық жіті бұзылыстары	ТОА және оның тармақтарының бітелісі, ТОВ тромбозы, алдыңғы және артқы ишемиялық нейропатиялар – этиологиясы, клиникасы, диагностикасы, МСАЖ әртүрлі сатысында емдеу және жүргізу тәсілі.
7	Көру нервінің ісіктері	Көру нерві дискісінің, орбитальды бөлігінің, өзегінің, интракраниальды бөлігінің ісіктері. Көру нервінің глиомасы. Таралуы, клиникасы, диагностикасы, емі.
8	Көздің аллергиялық аурулары	Көз аллергоздары. Аллергиялық конъюнктивит. Таралуы. Этиопатогенезі. Жіктемесі. Диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Профилактикасы.
9	Көз жасы жүретін жолдардың ісіктері	Таралуы, жіктемесі, клиникасы, диагностикасы, емдеудің қазіргі әдістері.
10	Көз жасы жүретін жолдар дамуының аномалиялары	Көзжас нүктелерінің туғаннан болмауы немесе жетілмеуі, көзжас нүктелерінің тарылуы, дислокациясы. Көзжас өзекшелерінің болмауы, мұрын-көзжасы өзегі тесігінің тар болуы, мұрын-көзжасы өзегі мойнының тарылуы. Мұрын-көзжасы өзегінің стенозы. Көз жасы жүретін жолдар дамуы аномалияларының этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Болжамы.

11	Жіті дакриоаденит	Этиопатогенезі. Түрлері. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Болжамы.
12	Созылмалы дакриоаденит	Этиопатогенезі. Түрлері. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Болжамы.
13	Көзжас бездерінің даму аномалиялары	Көзжас бездерінің гипоплазиясы немесе аплазиясы (Бонев-Ульрих синдромы). Көзжас бездерінің гипертрофиясы. Этиологиясы. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Болжамы.
14	Көзжас бездерінің ісіктері, кистасы	Жіктемесі. Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Болжамы.
15	Көзжас бездерінің гипопункциясы (Сьегрен синдромы)	Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Болжамы.
16	Көзжас нүктелерінің патологиясы	Көзжас нүктелерінің атрезиясы, қосарлануы, тарылуы, дислокациясы, айналуы. Көзжас нүктелері патологиясының этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Болжамы.
17	Каналикулит	Таралуы. Жіктемесі. Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Болжамы.
18	Көзжас қабының патологиясы	Дакриоцистит. Гидропс (эктазия). Жіті дакриоцистит (абсцесс). Көзжас қабының фистуласы. Туа біткен дакриоцистит. Жаңа туылған нәрестеде кездесетін дакриоцистит. Таралуы. Жіктемесі. Этиопатогенезі. Клиникасы. Диагностикасы. Саралау диагностикасы. Емдеудің қазіргі әдістері. Болжамы.
19	Көру жолдарының аурулары	Көру нервінің іркілген емізкішесі. Көру жоларының аурулары, интрабульбарлық, ретробульбарлық невриттер. Оптохиазмальдық арахноидит. Торқабық пен көру нервінің туа біткен аномалиялары. Көру нервінің атрофиясы. Нерв жүйесінің ісіктері.

Повышение квалификации

Количество часов	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Актуальные проблемы офтальмологии	72	12	60	36

3 Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки

3.1 Примерный тематический план лекций

№	Тема
Амбулаторная офтальмология	
1	Организация амбулаторно-поликлинической службы РК.
2	Общие принципы организации оказания хирургической помощи на догоспитальном этапе.
3	Стационар замещающие технологии в современных условиях.
4	Принципы лечения глазных заболеваний. Современные клинические протоколы лечения в поликлинических условиях.
5	Анатомия и физиология органа зрения. Эволюция органа зрения.
6	Цветовое зрение. Основные признаки цвета. Теории цветоощущения. Виды расстройств цветового зрения.
7	Периферическое зрение. Понятие о поле зрения.
8	Светоощущение. Понятие о пороге светоощущения.
9	Бинокулярное зрение.
10	Эхобиометрия. УЗИ. УЗДГ.
11	Рентгенологические топографо-анатомические особенности орбиты.
12	Блефариты.
13	Конъюнктивиты, этиология, клиника, методы диагностики и лечения.
14	Дакриоциститы. Этиология, диагностика, клиника, методы лечения. Острый и хронический дакриоцистит, этиология, клиника, диагностика, лечение.
15	Синдром «сухого» глаза. Этиология, клиника, диагностика, методы лечения.
16	Современные виды коррекции аметропии (жесткая и мягкая контактная коррекция).

- ПХО ран конъюнктивы;
- ПХО проникающих ранений глазного яблока;
- устранение косоглазия;
- энуклеация;
- эквисцерация. Эквисцероэнуклеация;
- дакриоцисториностомия;
- множественная склерэктомия;
- криоциклопексия;
- иридоциклоретракция;
- реваскуляризация хориоидеи;
- ревизия швов роговицы;
- супрахориоидальное дренирование;
- наружная орбитотомия;
- устранение птоза;
- зондирование слезных путей.

2 Распределение часов дисциплины

Переподготовка

для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы
по специальностям хирургического профиля

Количество часов	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Амбулаторная офтальмология	72	12	60	36
Офтальмология в стационаре	360	60	300	180
Общее количество часов	432	72	360	216

Для специалистов с предшествующим уровнем образования и стажем работы
по специальностям нехирургического профиля

Количество часов	Аудиторные часы			СРС
	всего	лекции	практические занятия	
Амбулаторная офтальмология	108	18	90	54
Офтальмология в стационаре	504	84	420	252
Общее количество часов	612	102	510	306

4.3 Тындырманың өзіндік жұмысы (ТӨЖ) жоспарының үлгісі және мазмұны

№	Тақырыбы
1	Наукастарды курациялау.
2	ОСТ, ЭФЗ, УДЗ, НРТ мәліметтерін талқылау.
3	Клиникалық конференцияларға баяндамалар, презентациялар дайындау.
4	Келесі тақырыптарға рефераттар дайындау: - «Диабеттік ретинопатия»; - «Жасөспірімдер глаукомасы»; - «Ретробульбарлық неврит»; - «Көз түбін суретке түсіру»; - «Витреоретинальдық хирургия»; - «Тапеторетинальдық дистрофиялар»; - «Көз туберкулезі»; - «Аденовирустық конъюнктивит»; - «Мөлдірқабықтың тұқым қуалаған дистрофиялары»; - «Толассыз кератопластика»; - «Рефракциялық кератопластика»; - «Рефракциялық хирургияның даму тарихы»; - «Мөлдірқабықтың эпителиальды-эндотелиальдық дистрофиясы»; - «Кератиттер»; - «Аккомодация жағдайының жасқа байланысты ерекшеліктері, зерттеу әдістері»; - «Истериялық амблиопия, этиопатогенезі, диагностикалау әдістері»; - «Нейрофиброматоз кезінде, көз шарасының төменгі қабырғасы сынған кезде дамитын салдарлық қылилық»; - «Қылилықтың ауыр түрін анықтайтын әдіс - координатметрия»; - «Қылилықты емдеудегі қылилықты түзету үшін салынатын тігістер, көрсетімдері мен қарсы көрсетімдері»; - «Ретинобластома»; - «Хориоидея меланомасы»; - «Вегенер гранулематозы»; - «Каротидті-кавернозды сағалық»; - «Базальды-жасушалы обыр»; - «Көз шарасының паразитарлы зақымдануы»; - «Дермоидты кисталар»; - «Әскери жағдайда кездесетін көз жарақаттары мен күйіктері»; - «Өндірістерде кездесетін көз жарақаттары»; - «Көру нервiнiң жарақаттары»; - «Көзге бөгде денелер енген кезде пайда болатын жарақаттардың клиникасы мен емi»; - «Электрофизиологиялық зерттеу».
5	Кітапханада, Интернетте жұмыс істеу.

5 Оқу және оқыту әдістері

Дәрістер: шолу, проблемалық.

Семинарлар мен практикалық сабақтар: науқастарды курациялау, медициналық құжаттарды жүргізу, емдік-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, дәрігерлік палаталарды аралауға қатысу, тақырыптық науқастарды талдау, шағын топтарда жұмыс істеу, пікірталастар, презентациялар, кері байланыс, ғылыми-практикалық конференцияларды ұйымдастыру.

Тыңдарманның өзіндік жұмысы (ТӨЖ): стационарда және амбулаториялық қабылдауда науқастарды курациялау, емдеу-профилактикалық ұйымдардың әртүрлі бөлімшелерінде жұмыс істеу, оқу-клиникалық орталықта фантом мен муляждарда машықтарды бекіту, ауруханашілік конференцияларға, консилиумдерге қатысу, хирургиялық іс-шараларды өткізуге көмектесу, ғылыми-оқу әдебиеттерімен және бақылау-өлшеу құралдарымен жұмыс істеу, сырқатнаманы жазу, презентация дайындау.

6 Клиникалық база

Көз ауруларының Қазақ ҒЗИ, стационарлардың офтальмологиялық бөлімшелері, МСАЖ ұйымы (емханалар, аурухананың амбулаториялық бөлімшелері), функциялық диагностика бөлімшесі, клиникалық зертханалар, көзге протез жасау зертханалары.

- основы диагностики и экстренной помощи при неотложных состояниях и травмах глаза;
- методики исследования органа зрения и функций зрительного анализатора;
- методики исследования клинической рефракции, аккомодации, проведение оптической коррекции зрения, методы исследования бинокулярного зрения;
- офтальмологические симптомы при общих заболеваниях организма, синдромах;
- охрану зрения детей, профессиональный отбор, медико-санитарную экспертизу больных с заболеваниями и повреждениями органа зрения;

уметь:

- назначать необходимые инструментальные и лабораторные методы обследования больных, согласно протоколам;
- интерпретировать данные оптической когерентной томографии переднего и заднего отрезка, гейдельбергской ретинальной томографии, ультразвуковой биомикроскопии, центрального поля зрения, тонометрии, тонографии, рентгенологических методов исследования, магнитно-резонансной и компьютерной томографии;
- интерпретировать результаты лабораторных методов исследования;
- проводить дифференциальную диагностику, обосновать клинический диагноз, назначать адекватную терапию согласно протоколам, оказывать необходимую экстренную помощь;
- использовать знания фармакодинамики и фармакокинетики лекарственных препаратов для экономного и рационального лечения заболеваний органа зрения, обеспечивая его эффективность и безопасность;
- выявлять экстренные офтальмологические заболевания, угрожающие потере зрения пациента в условиях приемного отделения и на догоспитальном этапе;
- проводить адекватную предоперационную подготовку больных и послеоперационное ведение;
- определять показания и противопоказания к экстренным оперативным вмешательствам;
- проводить эпидемиологический контроль отделения и пищеблока;
- грамотно производить обзор специализированной литературы, осваивать оригинальные методы исследований, разрабатывать клинический материал по научным тематикам;
- оформлять медицинскую документацию, предусмотренную законодательством по здравоохранению;

владеть навыками:

- экстракапсулярная экстракция катаракты с имплантацией ИОЛ;
- синустрабекулэктомия;
- устранение птеригиума;
- удаление халязиона;
- ПХО ран век;

Введение

Учитывая достижения современной науки и техники офтальмологии (новое диагностическое оборудование и новые технологии в офтальмохирургии), актуальной является проблема повышения уровня квалификации врачей поликлиник и стационаров в целях повышения эффективности результатов лечения всех офтальмологических нозологий. Настоящая типовая программа направлена на повышение квалификации врача-офтальмолога в Республике Казахстан.

Цель дисциплины: целью программы дополнительного образования является поддержание, расширение, углубление и совершенствование ранее приобретенных профессиональных знаний по методам выявления, ранней диагностики и лечения офтальмопатологии, а также приобретение новых профессиональных теоретических знаний и практических навыков в диагностике и методах лечения больных с учетом достижений современной офтальмологии.

Задачи дисциплины:

- систематизировать и проанализировать уже имеющиеся знания и умения по офтальмологии;
- ознакомиться с новыми теоретическими положениями в диагностике, лечении глазных заболеваний;
- научиться использовать современные методы диагностики, дифференциальной диагностики, лечения и профилактики глазных болезней в соответствии с последними достижениями науки;
- вводить доказательную медицину в практику, используя наиболее эффективные способы, наилучшие доказательства применения диагностических и лечебных критериев глазных заболеваний.

Конечные результаты обучения**Слушатель должен****знать:**

- общие вопросы организации офтальмологической помощи в республике, работу больнично-поликлинических учреждений, организацию работы специализированной скорой неотложной помощи;
- этиологию, патогенез, клиническую симптоматику основных офтальмологических заболеваний, их профилактику, диагностику и принципы лечения;
- принципы работы высокотехнологичной аппаратуры для диагностики различных видов офтальмопатологии (оптические когерентные томографы, лазерные сканирующие офтальмоскопы, ультразвуковая биомикроскопия, современная лазерная лечебная аппаратура и т.д.);

Орыс тілінде**негізгі:**

1. Аветисов Э.С. Близорукость. – М., 2003.
2. Батманов Ю.Е. Катаракта. – М., 2005.
3. Горбань А.И., Джалиашвили О.А. Микрохирургия глаза. – Л., 1982.
4. Гундорова Р.А., Петропавловская Г.А. Проникающие ранения и контузии глаза. – М., 1975.
5. Гундорова Р.А., Малаев А.А., Южаков Ю.М. Травмы глаза. – М., 1986.
6. Кацнельсон А.Б., Форофонова Г.Н., Бунин А.Я. Сосудистые заболевания глаз. – М., 1990.
7. Ковалевский Е.И. Болезни глаз при общих заболеваниях у детей. 2003.
8. Ковалевский Е.И. Детская офтальмология. – М., 1970.
9. Нестеров А.П. Глаукома. – М., 2008.
10. Руководство по глазной хирургии под ред. М.Л. Краснова, В.С. Беляева. – М., 1978.
11. Шульпина Н.Б. Биомикроскопия глаза. – М., 1974.

қосымша:

1. Астахов Ю.А., Даль Н.Ю. Гониоскопия. Пособие для врачей-интернов и клинических ординаторов. 2006.
2. Ботабекова Т.К. Глаукома. – Алматы, 2003.
3. Ботабекова Т.К. Лазеры в офтальмологии. – Алматы, 2003.
4. Ботабекова Т.К., Аубакирова А.Ж., Степанова И.С., Утельбаева З.Т. Возрастная макулодистрофия. // Метод. рекомендации, – Астана, 2009, 20 с.
5. Ботабекова Т.К., Меерманова Ж.Б., Зарпуллаева К.Ш. Проллиферативная витреоретинопатия: вопросы патогенеза, диагностики, клиники и лечения // Методические рекомендации. – Алматы, 2007.- 29 с.
6. Ботабекова Т.К., Степанова И.С., Абдулина В.Р., Имантаева М.Б., Балыбина Г.В., Есимова А.А. Фотодинамическая терапия с применением препарата метронидазол и гелий-неонового лазера в лечении ЦХРД //Метод. рекомендации. – Алматы, 2008. -19 с.
7. Бровкина А.Ф. Новообразования орбиты. – М., 1993.
8. Бровкина А.Ф. Эндокринная офтальмопатия. – М., 2004.
9. Бастриков. Н.И. Болезни слезных органов и способы их лечения. 2007.
10. Бржеский В.В., Сомов Е.Е. Диагностика и лечение больных с синдромом «сухого глаза»: кр. рук-во для врачей. – СПб, 2005.
11. Бунин А.Я. Гемодинамика глаза и методы ее исследования. – М. 1971.
12. Волков В.В. Глаукома при псевдонормальном давлении. Руководство для врачей. – М.: «Медицина», 2001.
13. Волков В.В., Горбань А.И., Джалиашвили О.А. Клиническое визо- и рефрактометрия. – Л. 1976.

14. Глазные болезни в вопросах и ответах. Под редакцией Г.И. Должич. – Ростов-на-Дону «Феникс», 2000.
15. Глазные симптомы, синдромы, болезни (справочник). Р.И. Коровенков. – Санкт-Петербург. 2001.
16. Дашевский А.И. Близорукость. – Л. 1962.
17. Егоров Е.А., Басинский С.Н.. Клинические лекции по офтальмологии. Учебное пособие. – М., 2007.
18. Егоров Е.А., Ставицкая Т.В., Тутаева Е.С. Офтальмологические проявления общих заболеваний. Руководство для врачей. – Москва. 2006.
19. Имантаева М.Б., Краморенко Ю.С., Степанова И.С., Жазини Б.С. Глаз и диабет. – Алматы, 2008. – 140 с.
20. Каллахан А. Хирургия глазных болезней. – М. 1963.
21. Кански Дж.Дж. Клиническая офтальмология. Систематизированный подход. – Москва «Логосфера», 2006.
22. Кацнельсон Л.А., Лысенко В.С., Балишанская Т.И. Клинический атлас патологии глазного дна. – М. 2004.
23. Ковалевский Е.И. Офтальмология. Избранные лекции. – М.: «Медицина», 1996.
24. Краснов М.Л. Элементы анатомии в клинической практике офтальмолога. – М. 1952.
25. Краснов М.М. Микрохирургия глауком. – М. 1974.
26. Майчук Ю.Ф. Вирусные заболевания глаз. – М.: Медицина, 1981.
27. Морозов В.И., Яковлев А.А. Фармакотерапия глазных болезней. – М. 2004.
28. Наследственные и врожденные заболевания сетчатки и зрительного нерва. Руководство для врачей под ред. А.М. Шамшиновой. – М. 2001.
29. Неотложная офтальмология. Учебное пособие. Под ред. Е.А. Егорова. – М.: «ГЭОТАР-Медиа», 2004.
30. Петров С.Ю. Анатомия глаза и его придаточного аппарата. – М., 2003.
31. Поляк Б.Л. Повреждения органа зрения. – М., 1972.
32. Пучковская Н.А., Якименко С.А., Непомнящая В.М. Ожоги глаз. – М., 2001.
33. Раднот Е.В. Полихроматические таблицы для исследования цветоощущения. – М., 1971.
34. Рациональная фармакотерапия в офтальмологии. Руководство для практикующих врачей. Под ред. Е.А. Егорова. – М. 2004.
35. Розенблюм Ю.З. Оптометрия. – М., 1991.
36. Сидоров Э.Г. Врожденная глаукома и ее лечение. – М., 1997.
37. Современная офтальмология. Руководство для врачей. Под ред. В.Ф. Даниличева. – СПб. «Питер», 2000.
38. Тарасова Л.Н., Киселева Т.Н., Фокин А.А. Глазной ишемический синдром. – М.: «Медицина», 2003.
39. Трон Е.Ж. Глаз и нейрохирургическая патология. – Л. 1966.
40. Трон Е.Ж. Заболевания зрительного пути. – Л. 1968.
41. Офтальмоонкология. По ред. А.Ф. Бровкиной. – М., 2002.
42. Федоров С.Н. Имплантация искусственного хрусталика. – М. 1977.

СОДЕРЖАНИЕ

1. Пояснительная записка	36
2. Распределение часов дисциплины	38
3. Примерный тематический план и содержание дисциплин переподготовки	39
4. Примерный тематический план и содержание дисциплин повышения квалификации	53
5. Методы обучения и преподавания	57
6. Клиническая база	57
7. Список рекомендуемой литературы.	58

Настоящая типовая программа не может быть тиражирована и распространена без разрешения Министерства здравоохранения Республики Казахстан.

ПРЕДИСЛОВИЕ

1 РАЗРАБОТАНА И ВНЕСЕНА Республиканским центром инновационных технологий медицинского образования и науки.

2 ВВЕДЕНА ВПЕРВЫЕ.

3 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА разработана в соответствии с государственным стандартом дополнительного образования 2009 г. по специальности «Офтальмология».

4 ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА утверждена приказом и.о. Министра здравоохранения РК № 916 от 23 ноября 2010 г.

43. Хаппе В. Офтальмология. Справочник практического врача. – Москва «МЕД-пресс-информ», 2004.
44. Хватова А.В. Заболевания хрусталика у детей. – Л., 1982
45. Шмелева В.В. Катаракта. – М. 1981.

Қазақ тілінде

1. Көшерев К.Б., Өтелбаев Т.Ғ., Жұматаев А.Н. Көз аурулары. – Алматы. 1997.
2. Мәмбетов Е.Қ. Суқараңғы. – Алматы. 2000.
3. Жалмұхамедов Қ.Б. Көз аурулары терминдерінің орысша-қазақша түсіндірме сөздігі. – Алма-Ата. 1977.
4. Телеуова Т.С., Мұстафина Ж.Ғ. Көз аурулары саласында жиі қолданылатын медициналық атаулардың орысша-қазақша сөздігі. – Алматы. 1998.

Министерство здравоохранения Республики Казахстан

ТИПОВАЯ УЧЕБНАЯ ПРОГРАММА

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ОБРАЗОВАНИЕ

Специальность:

ОФТАЛЬМОЛОГИЯ

Астана 2010